

USCIRF— RECOMMENDED FOR COUNTRIES OF PARTICULAR CONCERN (CPC)

U.S. Commission on International Religious Freedom (USCIRF, ኮምሽን ኢህጉራዊ ናጽነት ሃይማኖት ሕቡራት መንግስታት አሜሪካ) ናጽ። ናይ ክልተ-ሰልፋዊ ፈጽራ-ላዊ መንግስቲ ሕቡራት መንግስታት አሜሪካ ኮምሽን ኮይኑ ንኢድማሳዊ መሰል ናጽነት ሃይማኖት ወይ እምነት ኣብ ወጻኢ ይቆጸጸር። እዚ ብ ናይ 1998 International Religious Freedom Act (IRFA, ኣዋጅ ኢህጉራዊ ሃይማኖታዊ ናጽነት) ዝተመሰረተ ኮይኑ፣ USCIRF (ኮምሽን ኢህጉራዊ ናጽነት ሃይማኖት ሕቡራት መንግስታት አሜሪካ) ንጥቅስታት ኣሜሪካ ንጥቅስታት ሃይማኖታዊ ናጽነት ወይ እምነት ኣብ ወጻኢ ንምቁጽጻር ኢህጉራዊ መለኪዒታት ይጥቀምን ከምኡ ድማ ናብ ፕረዚደንት፣ ጸሓፊ ስተይትን ኮንግረስን ናይ ፖሊሲ ለበባታት ይገብር። USCIRF (ኮምሽን ኢህጉራዊ ናጽነት ሃይማኖት ሕቡራት መንግስታት አሜሪካ) ናጽ ትካል ኮይኑ ካብ ክፍሊ ወጻኢ ጉዳያት ሕቡራት መንግስታት አሜሪካ ዝተፈልየን ንበይኑን እዩ። እዚ ናይ 2021 ዓመታዊ ጸብጻብ ድማ ኣብ ባይታ ዘሎ ምግባሩ ንምስናድ ብ ኮምሽን-ኤርትራን ሞያውያን ሰራሕተኛታትን ዝተሰርሐ ናይ ሓደ ዓመት ዝተዋህለሉ ስራሕ ይውክልን ከምኡ ድማ ናጽ ዝኾነ ናይ ፖሊሲ ለበባታት ናብ መንግስቲ አሜሪካ ይገብርን። እዚ ናይ 2021 ዓመታዊ ጸብጻብ ድማ ካብ ጥሪ 2020 ክሳብ ታሕሳስ 2020 ዘሎ ግዜ ይሸፍን። ከምኡ-ድማ ኣብ ገለ ጉዳያት ቅድምን ድሕርን እዚ መቐን ግዜ/ዘ ዝተራእዩ ኣገደስቲ ፍጻሜታት ተጠቒሶም ኣለው። ንዘያዳ ሓበሬታ ብዘሰገቡ USCIRF፣ ነዚ መርበብ ሓበሬታ [ኣብዚ](#) ርእይዎ ወይ ድማ ቀጥታ ን USCIRF ኣብ 202-523-3240 ርኽብዎ።

ብቐንዱ ዝተረኽቡ

ዋላ'ኳ ብሓፈሽኡ ትሑት እንተሎ፣ ኣብ 2020 ኩነታት ሃይማኖታዊ ናጽነት ኣብ ኤርትራ ዝያዳ ተመሓደሹ እዩ። ናይ ኤርትራ ሰብ-ሰልጣናት 240 ናይ ሃይማኖት እሱራት ብዋሕስ ፈቲሖም፣ እዚ ድማ ብምኽንያት ኢህጉራዊ ለበዳ ኮሺድ-19 እዩ ዝተሰየመ ከኣ ኣብ ናይ ብሃይ ማሕበረሰብ፣ ናይ ኣይሁድ ማሕበረሰብ፣ ከምኡ-ድማ ናይ ግሪኽ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ዝነበሩ ቀይድታት ኣፍኩሶም። እንተኾነ ግን፣ እቲ ሃይማኖታዊ ጉጅለታት ዘመሓደሩ ጸቓጢ ስርዓት ኣብ ቡቱኡ ኣሎን ከምኡ ድማ ኣባላት "ዘይወግዓውያን" ሃይማኖታዊ ጉጅለታት ድማ ብምኽንያት ምክትታል እምነተን ቀጻሊ ዝኾነ ትካላውን ከበድን ስደት ኣጋጢሞዎን። ካብ 2002፣ ጀሚሩ መንግስቲ ኤርትራ ኣርባዕተ ሃይማኖታዊ ኣካላት ጥራይ እዩ ኣብ'ታ ሃገር ከነጥፋ ኣፍልጦ ሂሱን ፈቐዱን። ንሳተን ድማ ሱኒ ኣሰላም፣ ናይ ኤርትራ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን፣ ናይ ሮማ ካቶሊካዊት ቤተ ክርስቲያንን ከምኡ-ድማ ወንጌላዊት ቤተክርስቲያን ኤርትራ እዩን። ዋላ'ኳ እዘን ጉጅለታት እምነተን ብወግዳ ከካይዳ እንተተፈቐደለን፣ እቲ መንግስቲ ናተን ንጥፊታት ንምድራትን ንምምእዛንን ቀጻሊ ኣብ ናተን ጉዳያት ኢዱ ኣተኣታትዩ እዩ። ብተወሳኺ እቲ መንግስቲ ብቀጻሊ ንክልቲኦም ናይ ሃይማኖታውን ከምኡ-ድማ ዓለማውን ተነጣጠፍቲ፣ ብፍላይ ድማ ነቲ እውጅ መርገጺታት ናይ መንግስቲ ዝቃወሙ ድማ ኣብ ሙሉእ ሃገር ንምስዳዳም [ኣዋጅ ቁጽሪ 73](#) ምጥቃስ ቀጸሉ።

እቲ መንግስቲ ንኩሎም ዕድሚኡም ልዕሊ 18 ዝኾኑ ኤርትራውያን ኣብ ግድኒታዊ ዝኾነ ወተሃደራዊ ኣገልግሎት ንዘይተወሰነ ግዜ ከሳተፉ ጠሊቡን ከምኡ ድማ ኣብ እዋን እቲ ኣገልግሎት ድማ ሃይማኖታዊ ንጥፊት ክልኪሉን፣ ከም ወጺኡቲ ድማ፣ ብምኽንያት እምነቶም ኣብ'ቲ ውትህድርና ምግልጋል ዝኣበዩ መሰኻኸር የህዋ/ጅሆቫ

ድማ ዜግነቶም ተሓዲጎምን ናብ ማእሰርቲ ድማ ተወሲዶምን። ካብ ታሕሳስ 2020 ጀሚሩ 24 ናይ የህዋ/ጅሆቫ መሰኻኸር ኣብ ኤርትራ [ተኣሲሮም ኣለው](#)፣ ገለ ካብኦም ድማ ንልዕሊ 20 ዓመታት ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዝጸንሑ እዮም።

ኣብ 2020፣ ካብ ከባቢ 500 ክሳብ 1,200 ዝኾኑ ሰባት ብምኽንያት እምነቶም ኣብ ማእሰርቲ ከምዘለው ይግመት። ሰብ-ሰልጣን መንግስቲ ን ፓትሪያርክ ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያን ኤርትራ ከምኡ-ድማ ናይ USCIRF ሃይማኖታዊ ናይ ሕልና እሱር [ኣቡነ ኣንጠንዮስ](#) ኣብ ናይ ዝሞላዩ ምሓዝ ቀጸሎም ኣለው። ኣብ ግንቦት 2007 እቲ መንግስቲ ን ፓትሪያርክ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ካብ ስልጣን ኣልደዎ። ብዘይካ ፓትሪያርክ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ብተወሳኺ እቲ መንግስቲ ሃይማኖታውያን መራሕቲ –እንከላይ ካብ ምሉእ ወንጌል ቤተ ክርስቲያንን ከምኡ-ድማ ካብ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያንን–ሱኒን ከምኡ-ድማ ዋሃቢን እሰላምን ምእሳር ቀጸሉ። እቲም መራሕቲ ናይ ሙሉእ ወንጌል ቤተ ክርስቲያንን ከምኡ-ድማ ናይ ኦርቶዶክስ ተዋህዶ ቤተ ክርስቲያን ካብ 2004 ጀሚሮም እዮም ተኣሲሮም። ሽሕ'ኳ ኣወንታዊ ዝኾነ ዘባዊ ፖሎቲካዊ ለውጢ እንተሃለው፣ እንከላይ ኣብ ንረቤት ሱዳንን ኢትዮጵያን፣ ኤርትራ ንቀጻሊ ጸውዒት ናይ ደምክራሲያዊ ጽገና ናይ ሃይማኖታውን ፖለቲካውን ተነጣጠፍቲ ምንጻግ ቀጸሉ። ኣብ 2019፣ ናይ ጸጥታ ሓይልታት ንጠለብ ናይ ሃይማኖታውያንን ዓለማውያንን ተነጣጠፍቲ ብ ዘይምሕር ሓይሊ እዮም መሊሾም። እዚ ድማ ንዓሰርተታት ካብኦም ብምጉዳእን ዋላ'ውን ብምቕታልን እዩ።

ለበባታትን መንግስቲ ኣሜሪካ

- ንኤርትራ ዳግም ከም “ብፍሉይ ተሰከፍ ሃገር” (CPC) ምስያጣ፣ እዚ ድማ ኣብ ትካላውን፣ ቀጻልን ከበድ ምጥሓሳት ናይ ሃይማኖታዊ ናጽነት ብምጽማዳ፣ እዚ ድማ ከም'ቲ ኣብ International Religious Freedom Act (IRFA, ኣዋጅ ኢህጉራዊ ሃይማኖታዊ ናጽነት) ተገሊጹ ዘሎ እዩ ስለ'ዚ ድማ ነቲ ኣብ 22 CFR 126.1(u) ሕጋጋት ኢህጉራዊ ምንቅስቃስ ናይ ኣጽዋር ተጠቒሶ ዝቐጸል ዘሎ ናይ ኣጽዋር እገዳ ከምኡ ኢሉ ክጸንሕን።
- ኣብ ናይ ኤርትራ መንግስታዊ ኤጀንሲታት ዓላማ ዝገበረ እገዳታት ምግባርን ከምኡ-ድማ ነቶም ብሽቢድ ምግባር ሃይማኖታዊ ናጽነታት ተሓተትቲ ዝኾኑ ውልቀ-ሰባት ድማ ብመሰረት ምስ ናይ ሰብኣዊ መሰላት ዝተሓሓዙ ናይ ገንዘባውን ናይ ሺዛን መዘነት ነቶም ንጹራት ምጥሓሳት ሃይማኖታዊ ናጽነት ብምጥቃስ ናይ ዘም ውልቀ-ሰባት ንብረትን ብምድስካልን ከምኡ-ድማ ናብ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ክይኣትዉ ምኽልካሎምን።
- ንመንግስቲ ኤርትራ ነቶም ዝተረፉ ብምኽንያት ሃይማኖታዊ ንጥፊታት-ቶም ዝተታሕዙ እሱራት፣ እንከላይ ኣቡነ ኣንጠንዮስ ክፈትሑ ምድፋእ።

- ናይተን ዘይተመዘገባ ሃይማኖታዊ ኮማት መስገግቲ ደው ከብልን ከምኡ ድማ ንመሰኸኸር የህዋ/ጅሆቫ ድማ ሙሉእ መሰል ዜግነት ከህብ ንመንግስቲ ኤርትራ ምጽዋዕን፡ ከምኡ ከኣ፡
- ንመንግስቲ ኤርትራ ድማ ገደብ ዘይብሉ ወግዓዊ ምብጻሕ ናይ ፍሉይ ራፖርተር ናይ ሕቡራት ሃገራት (UN) ኣብ ኩነታት ሰብኣዊ መሰል ኣብ ኤርትራ፡ ናይ ሕቡራት ሃገራት (UN) ፍሉይ ራፖርተር ኣብ ናጽነት ሃይማኖት ወይ እምነት፡ ናይ ሕቡራት ሃገራት (UN) ናይ ስራሕ ጉጅለ ኣብ ናይ ሃውራ ምእርን ከምኡውን ኣህጉራዊ ቀይሕ መስቀልን ከናውሕ ምትብባዕ፡፡

ናይ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ባይቶ ከኣ፡

- ብሕግ፡ ርክባትን መግለጺታትን ጌሩ ንጉዳያት ሃይማኖታዊ ናጽነት ኣብ ኤርትራ ከብርህን፡ ከምኡ ድማ ሰብኣዊ መሰላትን ሃይማኖታዊ ናጽነትን ንከሰጉሙ ንምትብባዕ ምስ ሰበሰልጣን ኤርትራ ንምዝርራብ ናይ ባይቶኣዊ ጉጅለ ሉእኸ ምብጻሕ ናብ ርእሰ ከተማ ኤርትራ፡ ኣሰመራ ምግባር፡፡

ቀንዲ ምንጭታትን & ንጥፈታትን USCIRF

- [ምዕባለታት ሃገር፡ ኤርትራ \(ገና ከሕተም እዩ\)](#)
- [ምዕባለ ጉዳይ፡ ዓለማዊ ስደት መሰኸኸር/የህዋ/ጅሆቫ](#)
- [ፕሮጀክት ሃይማኖታዊ እሴታት ሕልና ቅብጻ ስሕተታዎታት ፓትርያይክ ኣቡነ ኣንጦንዮስ](#)

ድሕረ-ባይታ

ኤርትራ ከብ 1993 ማለት ካብ ግዜ ናጽነታ ጀሚራ በዓልቲ ሓደ ሰልፊ ሃገር ኮይና ኣብ ትሕቲ መሪሕነት ፕረዚደንት ኢሰያስ አፈወርቂ ባቲ ግኑን ዝኾነ ህዝባዊ ግንባር ንደሞክሮሲን ፍትሕን (ህግደፍ) ዝብሃል ትምራሕ፡፡ ቅዋም ሃገረ ኤርትራ፡ ድማ ኣቲ መንግስቲ ናጽነት ሓሳብ፡ ሕልናን እምነትን፡ ከምኡውን ሰባት ዝመረጸዎ ሃይማኖት ንክከተሉ ንዘለዎም መሰል [ከኣላኸለሎም](#) ኣለዎ ይብል፡ እንተኾነ ግን እዚ መሰል እዚ ኣብ ግብሪ ምክልኻል ኣይግበረሉን እዩ፡፡ ህዝቢ ኤርትራ ኣብ ሞንጎ ክርስትያንን (49 ሚሊታዊ) ከምኡ ከኣ ምስልምና (49 ሚሊታዊት) [ማዕረ ኣብ ከልተ ይኸፈል፡፡](#) እቲ ክርስትያን ዝኾነ ህዝቢ ብቐንዱ ኣብ ደቡባውን ማእከልን ቦታታት ናይታ ሃገር ይነበር፡ እቲ ህዝቢ ምስልምና ግን ብብዝሒ ኣብቲ ሰሜናዊ ቦታታት ይነበር፡ እቲ ናይ ምስልምና ህዝቢ ዳርጋ ዝበዝሕ ሱኒ እዩ፡ እቲ ናይ ክርስትያን ማሕበረሰብ ድማ ዝበዝሕ ካብ ናይ ኤርትራ ኦርቶዶክስ ኮይኑ ንዝተፈላለዩ እምነታት ከም ካቶሊክ፡ ከኒቫ፡ መሰኸኸር የህዋ/ጅሆቫን ጴጥሮስጦስን ድማ ይውከሉ፡፡ ከም ተወሳኺ ናይ/ዞም ክልተ ቀንዲ ሃይማኖታዊ ጉጅለታት ውሑድ ማሕበረሰብ ናይ ብሃይ ድማ ኣለው (ከባቢ 200 ሰባት) ከምኡ ድማ ኣዝዩ ንእኹቶ ማሕበረሰብ ናይ ኣይሁድ ውን ኣለው፡፡ ኣብ መጨረሻታ ድማ ከባቢ [2 ሚሊታዊት ናይቲ ህዝቢ](#)፡ ዝኾኑ ኣብ ደቡባዊ ምዕራብ ኣታ ሃገር ዝነበሩ ድማ ባህላዊ ናይ ኣፍሪቃ ሃይማኖታት ይኸተሉ፡፡

ኣብ 1995፡ መንግስቲ [አዋጅ](#) ቁጽሪ 73 ብምውጻእ እዚ ድማ ኢዱ ከእቲን ከምኡድማ ሙሉእ ምቁጽጻር ናይ ፖለቲካዊ፡ ሲቪካዊ፡ ከምኡ ድማ ሃይማኖታዊ ንጥፈታት ክገብርን ኣይፈቐድን፡፡ ነዚ ሕገ ተጠቒሙ ድማ ንዓለማውን ሃይማኖታውን ተነጣጠፍቲ፡ ንሰብኣዊ መሰል ስለዝተጣበቐን ከምኡ ድማ ናይ መንግስቲ መርገጺ ስለዝተቐውሙን መንግስቲ ብስርዓት ይጭቁኖም፡፡ ኣንጻር እቶም ንመንግስቲ ዝቃወሙ ድማ ምፍርራሕ ማእሰርቲን ምስቐይን ብምጥቃም ድማ ፕረዚደንት ኢሰያስ አፈወርቂ ኣብ ኤርትራ ስልጣን ገቢቲ ይርከቡ፡፡ ንኣብነት ኣብ 2019 ኤርትራውያን ኣብ ጽርግያ ወጺኦም ንመሰረታዊ ሰብኣዊ መሰላት፡ እንከላይ ሃይማኖታዊ ናጽነት ክኸበር ስለዝሓተቱ፡ እቲ መንግስቲ ነቲ ተቐውሞታት ንምብታን ናይ ጸጥታ ሓይልታቲ ብምውፋር፡ ዓሰርተታት ዝኾኑ ሰለማውያን ተቐውሞቲ [ቋቲሉን](#) ኣቐረሱን፡፡

ኣብ ሓምለ 2018፡ ኤርትራ ሓባራዊ ዝኾነ ኣዋጅ ሰላምን ምሕዝነትን ምስ ጎረቤታ ኢትዮጵያ ፈሪማ፡ እዚ ድማ ነቲ ኣብ ሞንጎ እዞን ክልተ ሃገራት ዝነበረ ናይ

ዓመታት ጽልእን ግጭትን ደው ኣቢልዎ፡፡ እዚ ናይ ሰላም ስምምዕ ሓደሽ ዘመን ምኸባር ሲቪካውን ፖለቲካውን ሓርነታት ክእንግድ ትጽቢት ተገራሎ ኔሩ፡ እዚ ከኣ ናይ ኤርትራ ዲፕሎማሲያዊ ተነጻሎ ስለዝኸተሞ እዩ፡፡ እንተኾነ ግን እቲ መንግስቲ ነቲ ትካላዊ ዝኾነ ምርጫ ናይ ፖለቲካዊ፡ ሰብኣዊ መሰልን ከምኡውን ሃይማኖታዊ ንጥፈታትን ቀጺልዎ፡ እዚ ድማ ንጥፈታቶም ብከቢድ ብምኸልካልን ንብዙሓት ካብኣቶም ብምእሳርን እዩ፡፡

ጭቆና ዘይተመዘገቡ ጉጅለታት ሃይማኖት

እቲ ናይ 2020 ውሽጣዊ ኩናት ናይ ኢትዮጵያ ኣብ ጉዳያት ሃይማኖታዊ ናጽነት ናይ ኤርትራ ቀጥታዊ ጽልዎ ኔርዎ እዩ፡፡ ብመሰረት [ጸብጻባት](#)፡ Tigray People's Liberation Front (TPLF, ህዝባዊ ወያነ ሓርነት ትግራይ) ኤርትራ ንናይ ኢትዮጵያ ወተሃደራት ኣንጻሩ ናይ ኣየር መጥቃዕቲ ንምፍጻም ብምድጋፋን ምሕጋዝን [ከሰሱ](#)፡፡ ከም ግብረ-መልሲ ድማ ህዝባዊ ወያነ ሓርነት ትግራይ ኣንጻር ኤርትራ መጥቃዕቲ ፈንዮ፡ እዚ ድማ ዓሰርተታት ኣሸሓት ኤርትራውያን ናብ ጎረባብቲ ሃገራት ሱዳንን ኢትዮጵያን ክሃድሙ ብምግዳድ ኣብቲ ዞባ ዘሎ ሰብኣዊ [ቅልውላዔ](#) ኣብኢሰዎ፡፡ ነዚ ከም [ምኸንደት](#) ተጠቒሙ መንግስቲ ኤርትራ ዝያዳ ንናጽነት ምዝራብ እንከላይ ንሃይማኖታዊ ናጽነት ክልኪሉ፡ ኣብ 2020፡ ስደተኛታት ካብ መስገግትን ካብ ዘይሰብኣዊ ኣተሓሕዝን ናይ መንግስቶም ንምህዳም ብቀጻሊ ካብ ኤርትራ ናብ ጎረባብታ ሃገራት ከም ሱዳንን ኢትዮጵያን ኪኒኦምን ምውጻእ ቀጺሎም፡፡

ምርጫ ንዘይተመዘገባ ሃይማኖታዊ ጉጅለታት

መንግስቲ ኤርትራ ንዘይተመዘገባ ሃይማኖታዊ ጉጅለታት ከም ዘይሕጋውያን ይቐጽረንን ከምኡድማ ብወግዒ እምነትን ካብ ምኸታል ድማ ይኸልከለን፡፡ እተን ቀንዲ ፍሉጣት ዘይተመዘገባ ጉጅለታት ድማ ዝዘን ዝሰበሰበ ግጭታል፡ ወንጌላውያን (ኣዳማን ጴጥሮስጦስን ሳብዐይቲ መዓልቲ ኣድቫንቲስታውያንን)፡ ሳላፊ ኣሰላም፡ መሰኸኸር የህዋ/ጅሆቫ፡ ኣይሁድ፡ ብሃይ፡ ሸዓ ኣሰላምን ከምኡውን ተኸተልቲ ኣፍሪቃዊ ጥንታዊ ሃይማኖት እዮም፡፡ ብመሰረት [ጸብጻባት](#)፡ ኣባላት እዞን ጉጅለታት ብቐጻሊ እዮም ዝብደሉን ዝእሰሩን ከምኡድማ ሲቪካውን ሰብኣዊ መሰሎምን ይንፈጉን፡፡ እምነት ኣልቦ ሰባት ውን ብተወሳኺ ሕጋዊ መሰላትን ማዕረ ምሕብራብ ይኸሉን ናይ ምእሳር [ሓደጋ](#) ውን ኣለዎም፡፡ ኣብ ኤርትራ እምነት ኣልቦ ወይ

አግኖስቶሳዊ ሙኺን ማለት መንግስቲ ንክእስር [ይደፍኦን](#) ከምኡ ድማ ማሕበራዊ ጸቕጥን ተነጽሎን የስዕብ። እቲ መንግስቲ ብፍላይ ንመሰኻክር የህዋ/ጅሆቫን ሳላፊ አስላምን ከም ፖሎቲካዊ ሓይልታት ይርእዮምን ስለዚ ድማ ንጥፈታትቶም ብኸቢድ ይኸልክሎን እምነቶም ብምክታሎም ድማ ብነዊሕ ማእሰርቲ ይቐጽዮምን።

ከምኡ ከኣ ብመሰረት 22 CFR 126.1 ሕጋዊ ናይ ኣህጉራዊ ምንቅስቃስ ኣጽዋር ነቲ ናይ ኣጽዋር እገዳ ቀጸልጎን።

አወንታዊ ምዕባሊታት

ኣብ 2020፡ ኣብ ኣስመራ ዘለው ሰበስልጣን ካብ ዝተፈላለዩ ሃይማኖታትን እምነታትን ጠቐሳላ 244 ናይ ሕልና እሱራት ፈቲሖም። ገለ ካብዞም ናይ ሃይማኖት እሱራት ድማ ብቅድመ ኩነት እዮም ተፈቲሖም። እዞም ምፍታሓት ካብ ማእሰርቲ ን 22 መቶዲስት ክርስትያናት ኣብ ሓምሌ፡ 101 ኣመንቲ ምስልምና ኣብ ነሓስ፡ 27 ወንጌላውያን ክርስትያንን 66 ኣመንቲ ጳንጤቆስጦ ኣብ [መስከረም](#) ከምኡድማ 28 መሰኻክር የህዋ/ጅሆቫን ኣብ [ታሕሳስ](#) የጠቓልል። ተዓዘብቲ ከም [ከምዘብልጃ ደማ](#) እዞም ምፍታሓት ንለቡዳ ኮቪድ-19 ኣብ ዝተጨናነቐ ኣብያተ ማእሰርቲ ንምክልኻል ከምዝተገብሩ እዮም ዝገልጹ። ዋላኳ እዞም ምፍታሓት ኣወንታዊ ስጉምታትን እንተኾኑ፡ ኣማኢት ሰባት እምነቶም ብምክታሎም ኣብ ማእሰርቲ ተሪፎም ኣለው። ከም ተወሳኺ ምፍታሕ ናይዞም እሱራት እቲ መንግስቲ ካብቶም ቀይድታት ኣብ ልዕሊ ማሕበረሰብ ብሃይ፡ ኣዝዮም ውሑዳት ዝኾኑ ማሕበረሰብ ኣይሁድን ከምኡውን ናይ ግሪክ ኦርቶዶክስን ውን ኣብ 2020 ብምፍጻስ ብወግዒ ከምልኹ ኣፍቂዱ ኣሎ። ብፍሉይ ከኣ፡ እቲ መንግስቲ ነቲ ናይ ብሃይ ማሕበረሰብ፡ ኣብ ኣስመራ ዘሎ ማእከሉ ከነጥፍን ከምኡ ድማ ንኣህጉራዊ ማሕበረሰብ ብሃይ ከም ንጡፍ ኣባል ኮይኑ ከተብሮምን ፈቐዱ። እንተኾነ ግን እቲ መንግስቲ ናይ ብሃይ ማሕበረሰብ ናይ ወጻኢ ምወላ ካብ ምሕታትን ምቅባልን ከልኪልዎ ኣሎ። ብተወሳኺ ድማ፡ ኣብ ኣስመራ ዘሎ ናይ ግሪክ ኦርቶዶክስ ቤተ ክርስትያን ንህዝቢ ከም ናይ ቅርሲ ቦታን ከምኡውን ከም ናይ ኣምልኽ ቦታን ኮይኑ ኣብ 2020 ተኸፊቱ። ናይ ግሪክ ኦርቶዶክስ ምእመና ሙሉእ ዓመት ቀጸሊ ኣብኡ ኣምሊኹም። ኣብ መወዳእታ፡ እቶም ውሑዳት ማሕበረሰብ ኣይሁድ ኣብ ኣስመራ ኣብ ዘሎ ቤተ መቐደሶም ከምልኹ ተፈቐድሎም እዮ።

ዋና ፖሊሲ ናይ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ

ካብ 2010፡ ጀጂሩ ኤርትራን ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካን ብምክንያት ድኹም ዝኾነ ዲፕሎማሲያዊ ዝምድናታት ኣምባሳደራት ኣይተለዋወጠን። እንተኾነ ግን ኣብዚ ቀረባ ዓመታት እዞን ከልተ ሃገራት ከልተኣዊ ዝምድና ንምምሕያሽ ከሰርሓ ጸኒሖን ኣለዋ። ኣብ ግንቦት 2019 ብ ካረን ባስ(D-CA) ዝተመርሐ [ልሉኸ](#) ወኪል ባይቶ ኣሜሪካ ኤርትራ በጺሑ-እዚ ድማ ኣብ 14 ዓመታት ናይ መጀመርታ ባይቶኣዊ ምብጻሕ እዮ። ኣብ መስከረም 2019፡ ናይ ሕቡራት መንግስታት ኣሜሪካ ዲፓርትመንት ኦፍ ስተይት ወይ ክፍሊ ወጻኢ ጉዳያት ኣሜሪካ ምስ ሰበስልጣን ኤርትራ ናይ ቀጥታ ዝርርብ ንምክፋት ኣስመራ በጺሑ። ብተወሳኺ እቲ ልሉኸ ምስ ተነጣጠፍቲ ሰብኣዊ መሰላትን ናይ እምነት መራሕትን ተራኺቡ። ኣብ ከልቲአም ምብጻሕት እቶም ልሉኸት ንኣገዳስነት ምዕባይ ጉዳይ ሰብኣዊ መሰላት፡ እንከላይ ናጽነት ሃይማኖትን እምነትን ተንኪፎም። ንሳቶም ብተወሳኺ ንዘይሕጋዊ ምእሳር መራሕቲ ሃይማኖት፡ ናይ ሰብኣዊ መሰል ተነጣጠፍትን ፖሎቲካውያን መራሕትን ከምኡ ድማ ነቶም ናይ ሕልና ተቓወምቲ ዝኾኑን ንኣድላይነት ምፍቃድ ካልእ መተካእታ ሲቪላዊ ኣገልግሎታት ዘትዮም። ኣብ መወዳእታ ኣብ ኣስመራ ዘሎ [ናይ ኣሜሪካ ኤምባሲ](#) ናይ ኣሜሪካ ኤምባሲ ሲቪካውን ፖሎቲካውን መሰላት ኣብ ኤርትራ ንምስጻም ናኣሸቱ መንእሰያት ኤርትራ ናይ መራሕነት ክእለቶም ንምህናጽን ኣብ ናይ ምብራቕ ኣፍሪቃ ዘባዊ ናይ መራሕነት ትምህርትን ከምኡድማ ኣብ ናይ ዋሽንግተን ዲሲ ስልጠናታት ክሳተፉን ጌሩ እዮ። ክፍሊ ወጻኢ ጉዳያት ኣሜሪካ ንኤርትራ ነቲ ካብ 2004 ጀጂሩ ዘለዎ ትካላዊ፡ ቀጻልን ከቢድን ምግሃስ ናጽነት ናይ ሃይማኖት ከም ብፍሉይ እተሰከፍ ሃገር ሰምይዮ። [ኣብዚ ቀረባ እዋን](#) ኣብ ታሕሳስ 2፡ ክፍሊ ወጻኢ ጉዳያት ኣሜሪካ ንኤርትራ ዳግማይ ሰምይዮን